

Informační věda v kontextu kognitivních věd

Mgr. Věra Pilecká
ÚISK FF UK
vera.pilecka@ff.cuni.cz

Obsah

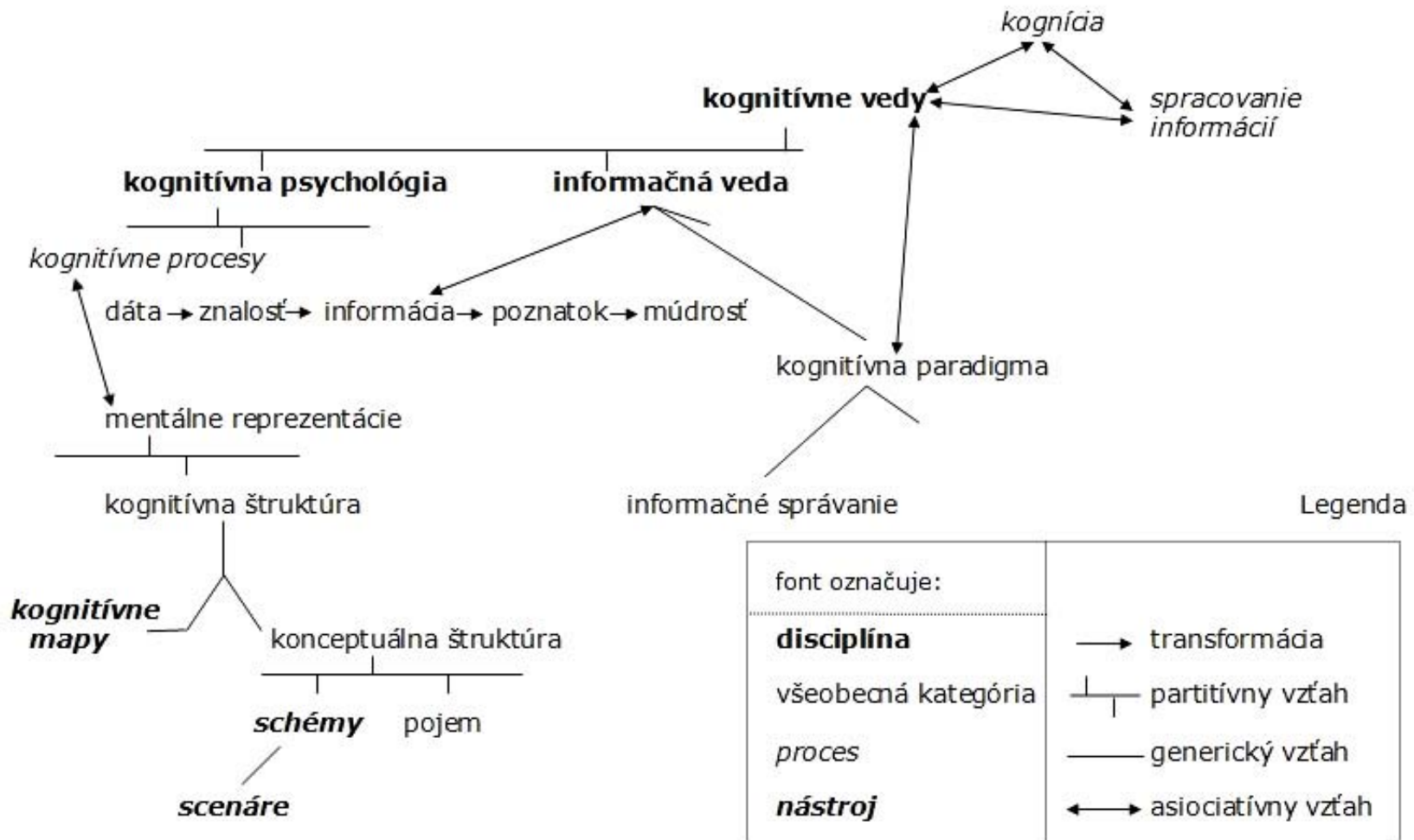
- informační věda
- kognitivní paradigma v informační vědě
- kognitivní věda
- vztah informační a kognitivní vědy
- aplikace kognitivních přístupů v informační vědě

Informační věda

- člověk, informace a technologie ve společenském kontextu
- interdisciplinární
 - filozofie, psychologie, lingvistika, sociální komunikace, sociologie, řízení, knihovní věda, umělá inteligence, logika...
- mladá disciplína
 - 1958 Institute of Information Scientists

Kognitivní paradigma

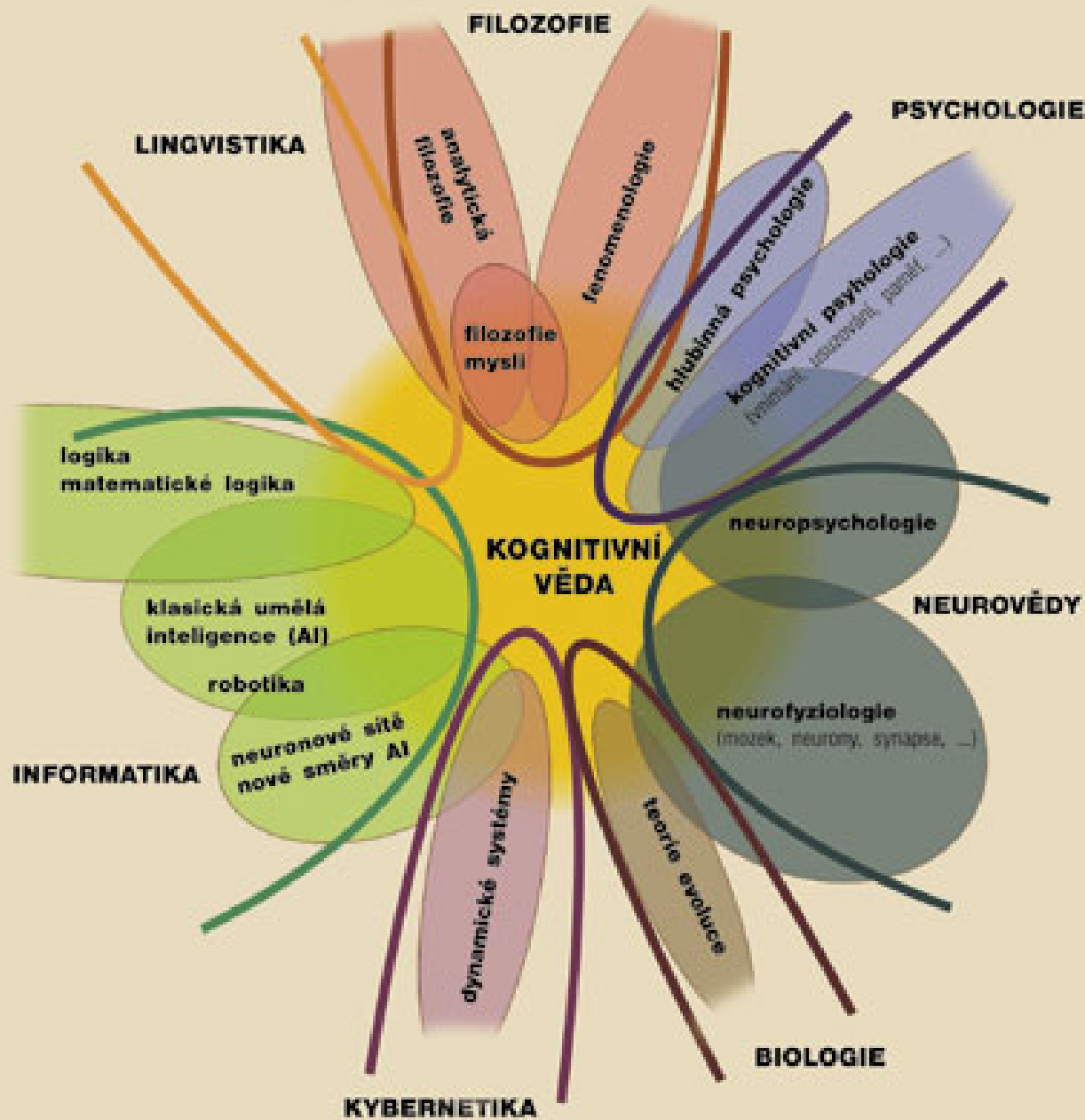
- od konce 80. let 20.stol.
- inspirace kognitivní psychologií a kognitivní vědou
- základem informačních studií psychologické studium lidského zpracování informací
- uživatelský a technologický směr

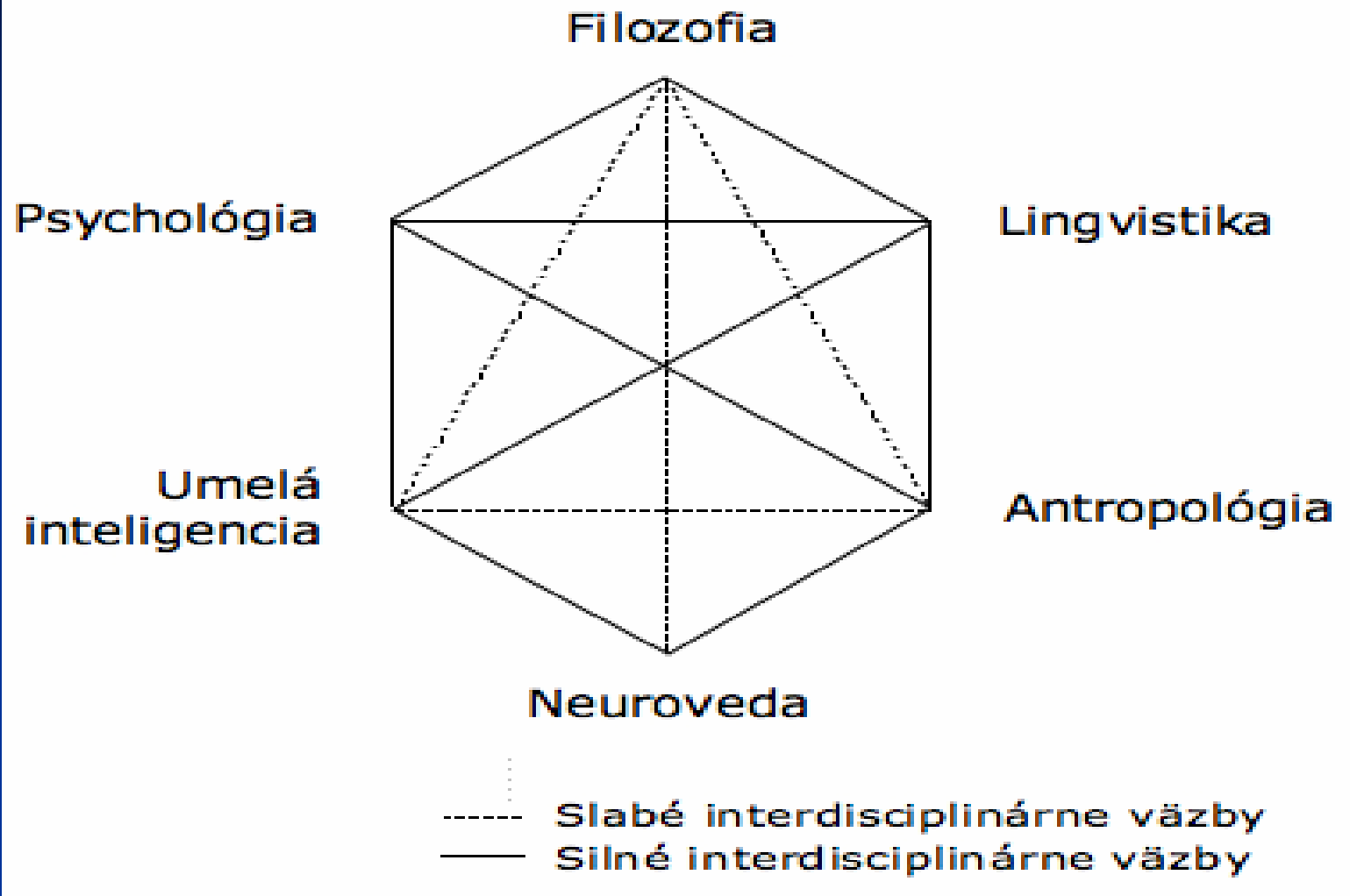

[GREŠKOVÁ, 2007]

Kognitivní věda

- studium procesů získávání a využívání znalostí, myšlení, učení a rozhodování nejen u lidí, ale i u uměle vytvořených systémů
- výsledky a metody mnoha oborů
 - filozofie, antropologie, lingvistika, psychologie, informatika, kybernetika, biologie, neurovědy
- cílem sjednocení poznatků, široký kontext
- výsledkem komplexní pohled, porozumění procesům myšlení, učení, rozhodování

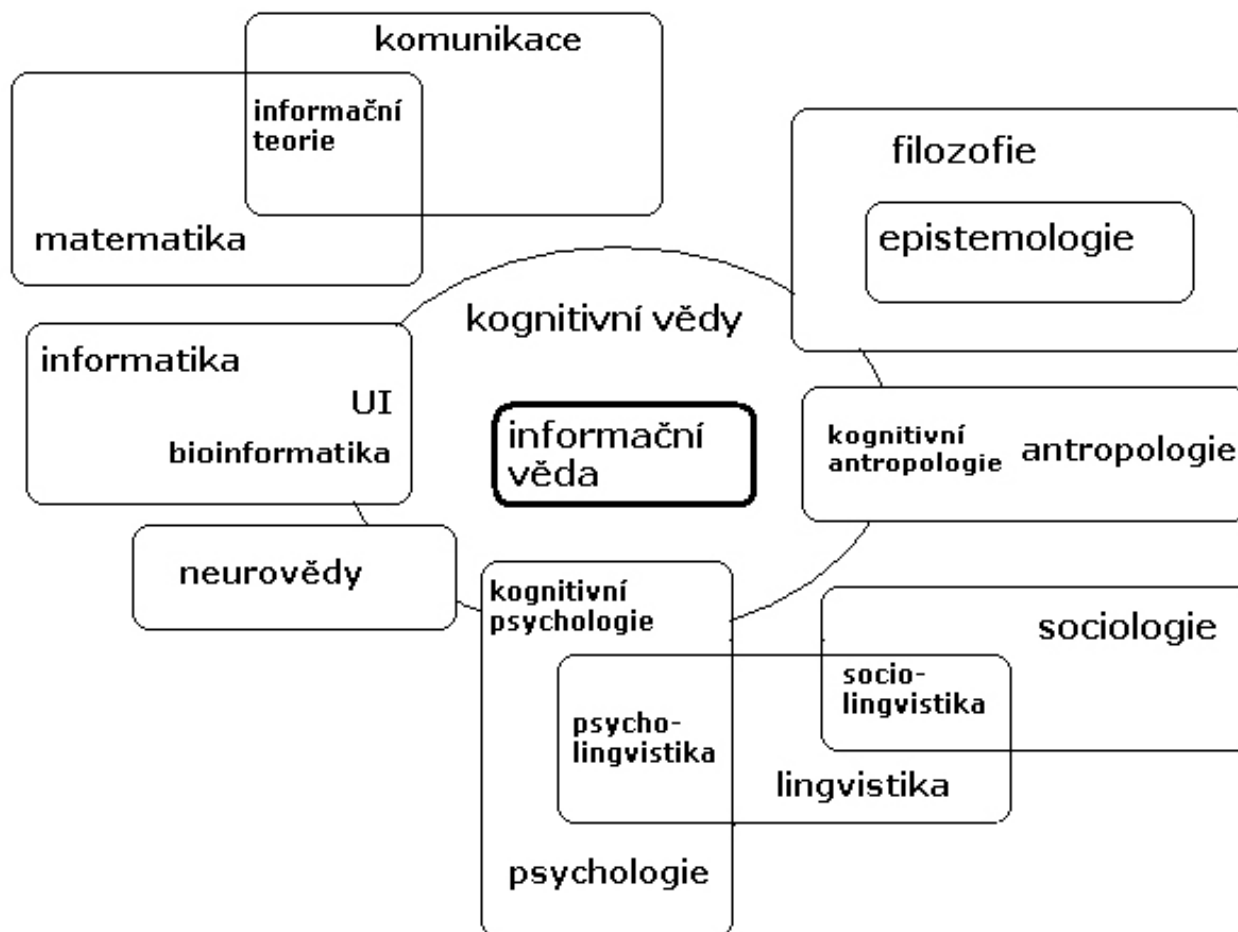
[GREŠKOVÁ, 2007]

Metody kognitivní vědy

- ústřední hypotéza **CRUM** – Computational-Representational Understanding of Mind (komputačně-reprezentativní uchopení mysli)
- analogie z oblasti vývoje počítačů
 - mentální reprezentace analogické datovým souborům
 - výpočetní struktury podobné algoritmům
 - procesy aplikované na reprezentace vyústí v chování

Vztah informační a kognitivní vědy

- společná teoretická východiska
 - všeobecná teorie systémů L. Bertalanfyho
 - teorie informací C. Shannona
 - kybernetika N. Wienera
 - teorie syntaktických jazykových struktur N. Chomského
 - teorie zpracování informací A. Newella a H. Simona
- modely
 - Saracevic, 1997, Ingwersen, 1992

Praktické aplikace kognitivních přístupů

- uživatel jako jednotlivec, kontext
- modely
 - informační chování při vyhledávání
 - kognitivního vyhledávání, interakční přístup
 - mentální a informační modely uživatele
- design informačních systémů

DĚKUJI ZA POZORNOST!

kontakt:

Věra Pilecká, ÚISK FF UK v Praze

vera.pilecka@ff.cuni.cz